

Minister van Overzeese Rijksdelen (Kernkamp) aan gouverneur van Nieuw-Guinea (Van Baal), 21 dec. 1954

Verwezen wordt naar mijn telegram nr. 104 en Uw telegram nr. 121.

Gisteren heeft de Ministerraad zich beraden over rechtsbijstand Indonesisch advocaat met betrekking tot Fakfak. De Ministerraad bevestigde dat de regering bereid een zodanig verdediger toe te staan op te treden, mits op normale wijze visum wordt aangevraagd, waarna kan worden beoordeeld of de aangewezen als te goeder trouw bekend staat en niet geliëerd met organisaties of betrokken is bij activiteiten, welke verband houden met de Indonesische agitatie inzake Nieuw-Guinea.

Mocht zulk een aan verdediger toegevoegd advocaat optreden (visumaanvraag minstens zeer twijfelachtig), dan behoren hem niet meer faciliteiten te worden gegeven, dan die welke worden toegestaan aan de Nederlandse verdediger in de affaire Schmidt. Indien het visum wordt aangevraagd, zult U nader op de hoogte worden gebracht omtrent de faciliteiten, welke aan de verdediger Schmidt worden verleend.

Ik heb een uitvoerige uiteenzetting gegeven van Uw ernstige bezwaren. Veiligheidsargumenten uit handen geslagen, omdat wij wel bereid geweest zijn tot het terugzenden van infiltranten, alsook toelating van afgezant van het HC alhier, die meer zouden kunnen vertellen dan advocaat. Laatstgenoemde zou krachtens diplomatieke status volledige bewegingsvrijheid moeten hebben. Dit ontmoet inderdaad bezwaren. Daarentegen kan de advocaat kort voor de aanvang (in casi vervolg) procedure worden toegelaten en hem kan toestemming worden gegeven zich slechts met de beklaagden te onderhouden en verder ter terechtzitting op te treden. Na een zo kort mogelijke procedure kan hij vervolgens worden uitgenodigd zich weer te verwijderen. Dit heeft uit de aard der zaak sterke verhalen in Indonesië tot gevolg. Deze verhalen zullen echter ook de ronde doen bij afwezigheid van een zodanig advocaat. Als echter, zoals door mij wordt aangenomen, op de behandeling door de politie en justitie niets valt aan te merken, moet dit risico worden aanvaard. In overweging ware te nemen in Nieuw-Guinea zelf het verloop van het proces en het vonnis te publiceren. In verband met het vorengaande bestaat hier te lande belangstelling of in eerste aanleg verdediger optrad, wie dit was en of deze nog is toegevoegd.

De Ministerraad staat op het standpunt, dat wij bij weigering van het verzoek internationaal en nationaal voor grote moeilijkheden komen te staan. Het zal met name rampspoedig zijn als Indonesië onmogelijk te maken Nederlandse arrestanten juridische bijstand van beslissend belang. Herhaalde malen heeft Nederland zich beklagd, ook in het openbaar, over het feit, dat Indonesië internationaal erkende bijstand aan arrestanten beperkt.

Door de Ministerraad werd unaniem dringend beroep op mij gedaan U met klem te verzoeken in procedure te bewilligen. Ik heb betoogd dat Uw recent telegram nr. 121 inzake uitstel afhandeling deed vermoeden, dat zulks het geval was.

Moge U verzoeken mij zo spoedig mogelijk te berichten of U na het bovenstaande instemt met de voorgestelde rechtsbijstand via de geschetste visumprocedure.